

Ny taxakategori i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd - Fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal

Hemställan från trafiknämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Ändring av Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd avseende införande av en ny taxakategori, Fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal, i enlighet med bilaga till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 15 april 2025.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Trafiknämnden föreslår att en ny kategori införs i Stockholms stads upplåtelse taxa med benämningen ”fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal”. Avgiften föreslås bli 600 kronor per fordon och år.

Förslaget innebär att enpersonsfordon med pedal särskiljs från andra enpersonsfordon och får enligt förslaget en lägre avgift än dessa. Trafiknämnden bedömer detta vara skäligt, då det går i linje med flera av stadens målsättningar, såsom förbättrad hälsa och minskade utsläpp från trafiken. Trafiknämnden anför att det lagliga stöd som finns för en lägre avgift är avgiftslagens skrivelse om ”övriga omständigheter” bland de bedömningspunkter som beskriver en skälig avgift.

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att trafiknämnden identifierat en nödvändig komplettering av upplåtelse taxan med sitt förslag och bedömer att de avgifter som trafiknämnden föreslår är skäliga med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.

Föredragande borgarrådets synpunkter

För att uppnå visionen om en levande stad och uppnå ett mer hållbart transportsystem behöver vi förbättra möjligheten för att fler ska kunna cykla i hela staden. Vi sänker därför taxan för låncyklar och höjer taket för antalet låncyklar i systemet. En större mängd låncyklar möjliggör en bättre täckningsgrad och tillgängliggör låncyklarna för fler i en större del av staden.

Bilaga

Ny taxakategori. Föreslaget tillägg till taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd, dnr KS 2025/279-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 5 mars 2025

Anders Österberg
Kommunstyrelsens ordförande

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

Under förra mandatperioden revolutionerade elsparkcykelbolagen den fria mobiliteten med sina friflytande fordon på ett sätt som staden systematiskt visat sig oförmögen att göra. Efter flera år av fallerade försök med att återinföra ett kommunalt hyrcykelsystem löste marknaden dilemmat och placerade ut friflytande cyklar som komplement till sparkcyklarna.

Som kontoret skriver saknas det däremot marknadsmässiga förutsättningar för friflytande cyklar med dagens avgiftsnivå. Vi välkomnar därför avgiftssänkningen men efterfrågar att avgiften även för sparkcyklarna sänks. Avgiftens avser upplåtelse av den teoretiska yta ett friflytande fordon tar. Att en cykel vars fotavtryck är större än en sparkcykel får lägre avgift frångår den ändamålsenliga principen; snedvridningen i att ta ut högre avgifter för elsparkcyklar kan därmed inte längre motiveras.

För att kompensera det eventuella intäktsbortfallet efterfrågar vi även en kartläggning över möjligheten att öka antalet friflytande fordon, dels för att öka kapaciteten och ytterligare avlasta kollektivtrafiken som blir allt trängre med vänsterstyrets politik i regionen.

Ärendet

Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd (upplåtelsetaxan) är stadens avgiftssättning i samband med upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd på den mark som staden förvaltar. Taxan har kategorier för olika typer av markanvändning och företeelser. I dagsläget finns en taxakategori för mobilitetsupplåtelser kallad ”fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon” vilken används vid upplåtelse av cyklar, elsparkcyklar och andra enpersonsfordon. Det är samma avgift oavsett vilken typ av enpersonsfordon det ansöks om. Avgiften är 1 400 kronor per fordon och år. Trafiknämnden har konstaterat att avgiftsnivån är för hög för att skapa affärsmässiga förutsättningar för ett låncykelsystem.

Trafiknämnden föreslår att en ny kategori införs i upplåtelsetaxan med benämningen ”fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal”. Avgiften föreslås bli 600 kronor per fordon och år.

Förslaget innebär att enpersonsfordon med pedal särskiljs från andra enpersonsfordon och får enligt förslaget en lägre avgift än dessa. Trafiknämnden bedömer detta vara skäligt, då det går i linje med flera av stadens målsättningar, såsom förbättrad hälsa och minskade utsläpp från trafiken. Trafiknämnden anför att det lagliga stöd som finns för en lägre avgift är avgiftslagens skrivelse om ”övriga omständigheter” bland de bedömningspunkter som beskriver en skälig avgift.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 februari 2025 följande.

1. Trafiknämnden godkänner i huvudsak kontorets förslag om införandet av ny avgiftskategori för fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal i taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd i enlighet med tjänsteutlåtandet.
2. Trafiknämnden överlåter till kommunfullmäktige att fastställa tillägget till taxan i enlighet med förslaget att gälla från och med den 15 april 2025.
3. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.
4. Trafiknämnden beslutar i övrigt att taket för mikromobilitetsfordon höjs från 13 500 fordon till 14 000 fordon varav maximalt 12 000 fordon får vara friflytande enpersonsfordon, att antalet operatörer begränsas till två under en testperiod 2025 samt att kontoret utvärderar förändringen under hösten 2025.
5. Trafiknämnden beslutar att därutöver anföra följande:
För att uppnå visionen om en levande stad och uppnå ett mer hållbart transportsystem behöver vi förbättra möjligheten för att fler ska kunna cykla i hela staden. Vi sänker därför taxan för låncyklar och höjer taket för antalet låncyklar i systemet. En större mängd låncyklar möjliggör en bättre täckningsgrad och tillgängliggör låncyklarna för fler i en större del av staden.

Ersätтарыttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 januari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Ett införande av en ny taxakategori med benämning ”fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal” som särskiljs från andra mobilitetsupplåtelser skulle innebära att staden möjliggör för leverantörer av låncyklar med pedal att verka i staden och erbjuda ett komplement till befintliga enpersonsfordon. Den föreslagna avgiften är lägre än den befintliga taxakategori som finns idag för mobilitetsupplåtelser vilken ligger på 1400 kr per fordon och år.

Cyklar med pedal bidrar i snitt till längre resor än andra enpersonsfordon. På grund av detta utgör denna typ av fordon ett bra komplement till övriga transportsätt i staden. Detta går i linje med kommunfullmäktiges mål om att Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar och trafiknämndens mål om att Stockholms offentliga rum erbjuder en god och hälsosam livsmiljö.

Enligt avgiftslagen ska nivån spegla kommunens kostnader för handläggning och aktörens nytta av platsen. Kontorets bedömning är att 600 kr är motiverad utifrån dessa parametrar och går i linje med målsättningen att få till en marknadsmässig avgiftsnivå som främjar en större geografisk spridning av enpersonsfordon med pedal. Aktörens nytta av platsen ökar då en stor del av cyklarna förväntas röra sig i city där efterfrågan på att få ta det offentliga rummet i anspråk är stort och många olika intressen konkurrerar om plats.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 20 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget 2025 anges att transporter är den största källan till klimatutsläpp i Stockholm samt att stadens mål är att Stockholm ska ha lägre klimatutsläpp, mindre buller, renare vatten och friskare luft. Som ett led i att uppnå de målen framgår det att kommunfullmäktige har målsättningen att Stockholm ska bli Europas främsta cykelstad. Trafiknämnden har en nyckelroll i arbetet och har bland annat fått i uppdrag att ta fram en möjlig utformning av ett framtida låncykelsystem.

Stadsledningskontoret anser i likhet med trafiknämnden att förslaget förbättrar möjligheterna för att tillhandahålla ett låncykelsystem för stadens medborgare och besökare. Därmed bedöms förslaget vara i linje med stadens mål.

Stadsledningskontoret anser att trafiknämnden har identifierat en nödvändig komplettering av upplåtelsetaxan med sitt förslag att införa en ny kategori för fast utställningsplats för tillhandahållande av friflytande enpersonsfordon med pedal.

Stadsledningskontoret bedömer att de avgifter som trafiknämnden föreslår är skäligen med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Ersättaryttrande av Destiny Zandi Lindgren (KD)

Under förra mandatperioden revolutionerade elsparkcykelbolagen den fria mobiliteten med sina friflytande fordon på ett sätt som staden systematiskt visat sig oförmögen att göra. Efter flera år av fallerade försök med att återinföra ett kommunalt hyrcykelsystem löste marknaden dilemmat och placerade ut friflytande cyklar som komplement till sparkcyklarna.

Som kontoret skriver saknas det däremot marknadsmässiga förutsättningar för friflytande cyklar med dagens avgiftsnivå. Vi välkomnar därför avgiftssänkningen men efterfrågar att avgiften även för sparkcyklarna sänks. Avgiftens avser upplåtelse av den teoretiska yta ett friflytande fordon tar. Att en cykel vars fotavtryck är större än en sparkcykel får lägre avgift frångår den ändamålsenliga principen; snedvridningen i att ta ut högre avgifter för elsparkcyklar kan därmed inte längre motiveras.

För att kompensera det eventuella intäktsbortfallet efterfrågar vi även en kartläggning över möjligheten att öka antalet friflytande fordon, dels för att öka kapaciteten och ytterligare avlasta kollektivtrafiken som blir allt trängre med vänsterstyrets politik i regionen.